

Memo

AAN : de leden van de commissies Bestuur en MO

VAN : Burgemeester B. Arends / wethouder P. Vreugdenhil

C.C. :

DATUM : 12 februari 2019

BETREFT : Resultaten nalevingsonderzoek bureau Nuchter / vervolg campagne Zero Heroes

Aanleiding

Op 29 juni 2018 hebben wij u in een memo geïnformeerd over de start van een tweetal projecten die gericht zijn op overmatig alcoholgebruik door Westlandse jongeren:

1. Impuls handhaving alcoholbeleid (handhavingsonderzoek bureau Nuchter)
2. Campagne alcoholgebruik Westlandse jongeren (Zero Heroes)

Beide projecten zijn onderdeel van het Sociaal Beleidskader (project Westland gezond) en zijn een extra impuls bovenop de reguliere activiteiten op het gebied van handhaving en preventie. De projecten leveren een bijdrage aan de door uw raad uitgesproken ambitie om een gezonde leefstijl van (jonge) Westlanders te bevorderen. In deze memo informeren wij u over de voortgang van deze projecten. De reguliere preventie- en handhavingsactiviteiten op het gebied van alcohol en drugs zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma van de werkgroep alcohol & drugspreventie. Binnen deze werkgroep werkt de gemeente met diverse partners (o.a. GGD, Vitis en Brijder) aan het uitvoeren en coördineren van interventies en activiteiten, o.a. op het gebied van alcoholpreventie voor jongeren. Hierover bent u eerder geïnformeerd.

1. Handhavingsonderzoek bureau Nuchter

De gemeente Westland heeft dit voorjaar aan het bureau Nuchter opdracht gegeven om onderzoek te doen naar het naleefgedrag van de leeftijdsgrenzen door alcoholverstrekkers. In het onderzoek is onderscheid gemaakt in evenementen en reguliere alcoholverstrekkers.

Voor de evenementen is onderzoek gedaan naar het naleefgedrag bij 4 van de grotere zomerfeesten in Westland, te weten in Maasdijk, 's-Gravenzande, De Lier en Naaldwijk. In totaal zijn 24 aankoopogingen gedaan, gelijkmatig verdeeld over de 4 evenementen.

Resultaten evenementen

24 aankoopogingen gedaan waarvan 22 geslaagd.

Resultaten reguliere alcoholverstrekkings

Naast de evenementen is tevens onderzoek gedaan naar het naleefgedrag van de "reguliere" alcoholverstrekkers in Westland. In september en oktober van dit jaar zijn op 59 locaties in Westland telkens twee aankoopogingen gedaan. De aankoopogingen zijn verdeeld over cafetaria's (9), horecagelegenheden (12), slijterijen (12), sportkantines (10) en supermarkten (16). Per locatie zijn steeds twee aankoopogingen gedaan door een 17-jarig meisje en een 17-jarige jongen. Per locatie werd per dag door maximaal een mysteriekoper één aankoopoging uitgevoerd.

Memo

Algemeen beeld naleving alcoholverstrekkers:

- 14 locaties (23,7%) één van de twee pogingen gelukt.
- 29 locaties (49,2%) beide aankoop pogingen geslaagd.
- 16 locaties (27,1%) beide aankoop pogingen niet geslaagd om alcohol te kopen

Naleving op aankoopniveau per verkoopkanaal

Het naleefgedrag in Westland is laag. De verschillen per branche zijn aanzienlijk. Onderstaand een beeld van het naleefgedrag per branche.

Branche	Rood (beide pogingen geslaagd)	Oranje (1 van de 2 pogingen geslaagd)	Groen (beide pogingen niet geslaagd)
Sportkantines (10)	90%	10%	-
Horecagelegenheden (12)	66,7%	33,3%	-
Cafetaria's (9)	77,8%	11,1%	11,1%
Slijterijen (12)	25%	41,7%	33,3%
Supermarkten (16)	12,5%	18,8%	68,8%

Conclusies

Het naleefgedrag in Westland tijdens evenementen en bij de reguliere alcoholverstrekkers is ondermaats.

Vervolg

Het college is bezig om te komen tot een plan van aanpak om het naleefgedrag in zijn totaliteit te verbeteren. De meeste winst is te boeken bij sportkantines én horecagelegenheden. Bij slijterijen en supermarkten is het naleefgedrag relatief het beste. Het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrenzen zal dan ook primair worden gericht op sportkantines en horecagelegenheden. Naast toezicht zal ook nadrukkelijk worden gekeken naar mogelijkheden om de alcoholverstrekkers beter voor te bereiden op hun verantwoordelijke functie. Het college weet zich hierin gesterkt door het Nationaal Preventieakkoord¹ dat 23 november jl. is gepresenteerd. In het preventieakkoord zijn onder meer diverse maatregelen tegen problematisch alcoholgebruik opgenomen.

Eén van de maatregelen richt zich op sportkantines: Medewerkers en vrijwilligers die alcohol schenken in sportkantines moeten uiterlijk in 2025 een cursus doen. Zodat ze zich kunnen houden aan de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop. En dat ze weten wat ze moeten met dronken mensen. In 2040 is het eten en drinken in 80% van de sportkantines gezonder. Zij bieden bijvoorbeeld geen happy hours of meters bier meer aan.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gezondheid-en-preventie/nationaal-preventieakkoord>

Memo

2. Campagne alcoholgebruik Westlandse jongeren (Zero Heroes)

Van juni 2018 tot en met oktober 2018 heeft het eerste deel van de campagne Zero Heroes plaatsgevonden. De campagne Zero Heroes heeft als doel het maatschappelijk debat over de schadelijke gevolgen van overmatig alcoholgebruik door Westlandse jongeren aan te jagen. Zonder maatschappelijk debat geen cultuurverandering. Daarnaast is samen met jongeren en hun ouders op originele en verfrissende wijze van gedachte gewisseld over nieuw beleid. Een volledige terugblik in woord en beeld op het eerste campagnedeel van Zero Heroes kunt u vinden op: <https://spark.adobe.com/page/5DI1OkXBAuGbM/>. Een verslag in beeld kunt u bekijken via: <https://youtu.be/fxbucSulKnk>. In de campagne is gebruik gemaakt van de kennis en kunde van erkende samenwerkingspartners als Vitis, Brijder en dr Van der Lely.

Bevindingen

Ouders en jongeren hebben van gedachte gewisseld over nieuw beleid dat kan bijdragen aan het verder verminderen van overmatig alcoholgebruik door Westlandse jongeren. Daarbij zijn zowel haalbare als onhaalbare ideeën geopperd. De geopperde ideeën zijn besproken met de GGD, Vitis en Brijder waarbij gezamenlijk is geconcludeerd dat de volgende hoofdlijnen benoemd kunnen worden:

- Intensivering handhaving; dit sluit aan op het ondermaatse naleefgedrag van de leeftijdsgrenzen zoals hiervoor beschreven.
- Meer positieve communicatie rondom alcoholvrij; o.a. meer nadruk op het belonen van goed gedrag (van jongeren en van alcoholverstrekkers) en de inzet van rolmodellen.
- Uitbreiding aantal voorlichtingsmomenten en wijze van voorlichting; o.a. middels de inzet van social media.

Vervolg

De komende periode wordt door de gemeente nader invulling gegeven aan de bovenstaande hoofdlijnen. Daarnaast worden deze bij jongeren en ouders opgehaalde hoofdlijnen betrokken bij het tweede deel van de campagne Zero Heroes dat in 2019 plaatsvindt.